

DARŽOVIŲ KAINŲ TENDENCIJOS 2011 METAIS

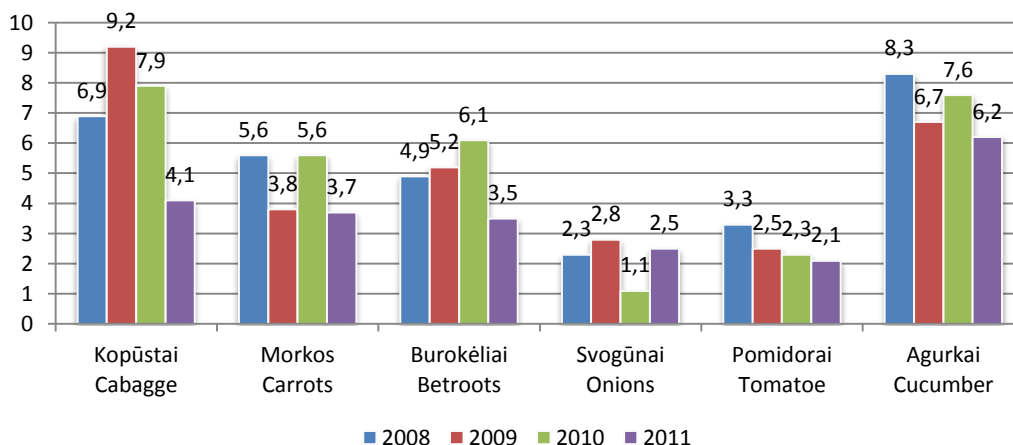
TRENDS IN VEGETABLES MARKET IN 2011

Ingrida LUKOŠIUTĖ

LAEI Produktų rinkotyros skyriaus tyrėja, ingrida@laei.lt

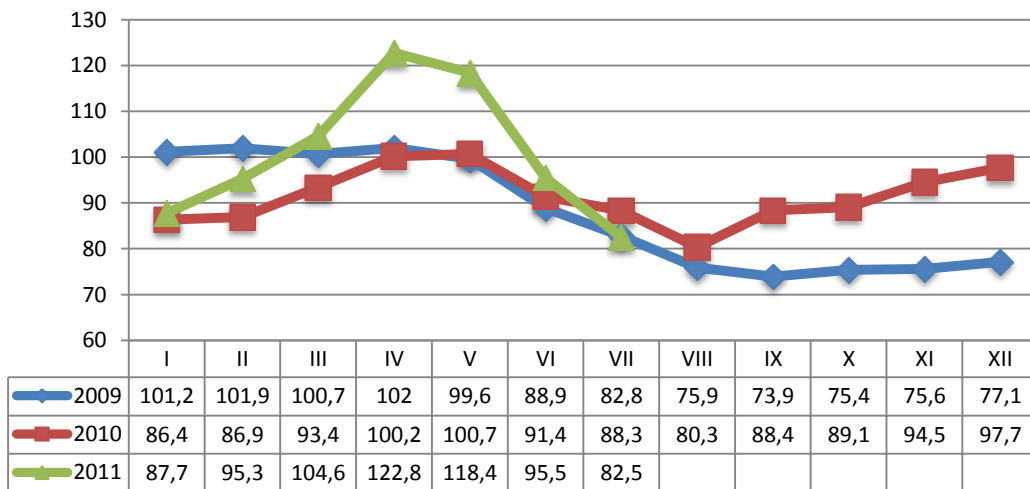
Po nepalankių daržovėms auginti metų ir išaugusių kainų 2010-aisiais daržovės 2011 metų pradžioje brango ir daugelio jų kainos buvo didžiausios per pastaruosius ketverius metus. Tačiau 2011-ieji buvo palankūs daržovėms auginti, todėl ir ankstyvasis derlius gausnis. Liepos mėnesį pomidorai buvo supirkti 38 proc., kopūstai 28 proc. pigiau, o šių daržovių kainos mažmeninės prekybos centruose buvo 26 proc., agurkų 23 proc. mažesnės, svogūnų kaina nepakitusi, nors supirkti jie 9 proc. pigiau. Kitos daržovės brangesnės nei prieš metus, burokėliai – net 2,6 karto. Liepos mėnesį lietuviškos daržovės buvo 6–21 proc. pigesnės nei Latvijoje, nuo 38 proc. iki 2,6 karto – nei Rusijoje, tačiau visos brangesnės nei Lenkijoje.

Supirkimas. 2008–2010 metų sausio–liepos mėnesiais supirktą maždaug po 32 tūkst. t daržovių, tačiau 2011-aisiais lauko daržovių atsargų buvo mažiau, todėl ir supirktą mažiau – 23 tūkst. t. Labiausiai sumažėjo kopūstų ir burokėlių supirkimas, supirktą atitinkamai 48 ir 43 proc. mažiau nei prieš metus (1 pav.). Tik svogūnų supirktą daugiau nei 2010-aisiais, kai jautėsi jų trūkumas, nes atsargos baigėsi jau vasario mėnesį. Mažesnę agurkų supirkimą lėmė vėlyvas pavasaris ir kritusi paklausa dėl Vokietijos paskelbtos informacijos apie užkrėtus agurkus.

1 pav. Daržovių supirkimas Lietuvoje 2008–2011 metų sausio–liepos mėnesiais, tūkst. t [7]
Figure 1. Purchase of vegetables in Lithuania in January-July of 2008–2011, thou. t

Daržovių supirkimo ir mažmeninės kainos. Mažesnis daržovių derlius 2010 metais lėmė sparčiai didėjančias kainas 2011-ųjų pradžioje, tačiau gegužę–liepą kainos krito ir liepą, sulaukus gana gero ankstyvųjų daržovių derliaus, jau buvo mažesnės nei 2010 metais ir susilygino su 2009-ųjų kainomis (2 pav.).

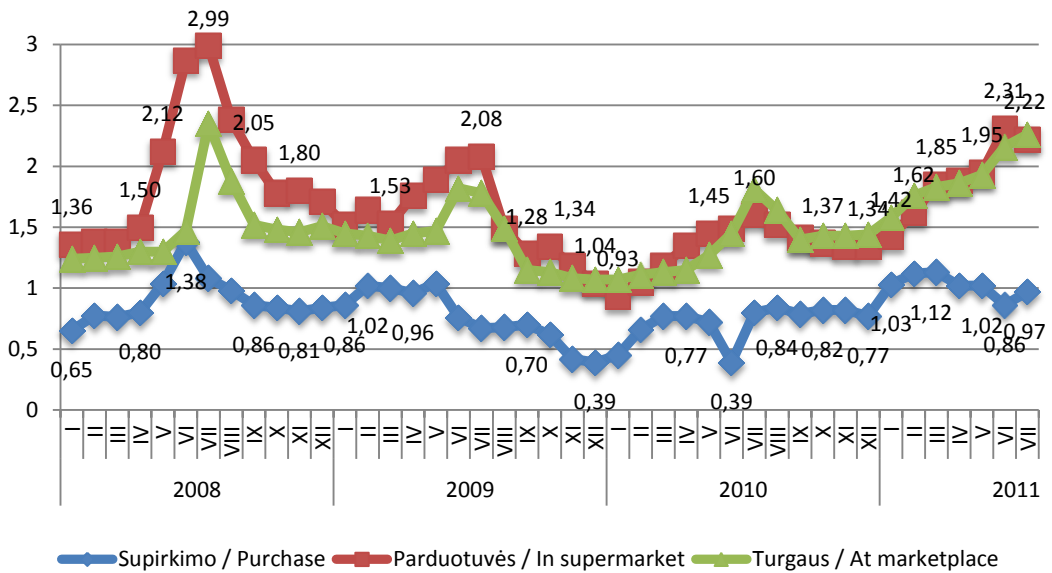
2 pav. Daržovių vidutinės mažmeninės kainos 2009–2011 metais, proc.
(100 proc. = 2008 metų gruodžio mėn.) [5]

Figure 2. Average retail prices of vegetables in 2009–2011, % (100 per cent = December 2008)

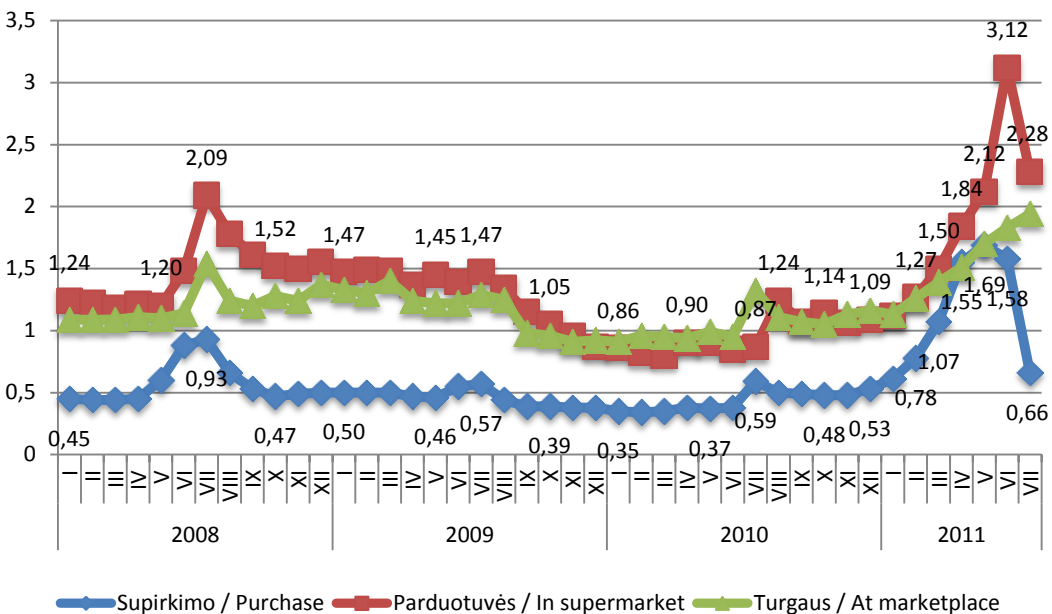
Morkos. 2011 metų I ketvirtį morkos brango: supirkimo kainos buvo 74 proc., o mažmeninės 55 proc. didesnės nei prieš metus – didžiausios per pastarųjų ketverių metų tą patį laikotarpį (3 pav.). II ketvirtį, prekinį ūkių saugyklose nebelikus plauti tinkamų morkų, supirkimo kaina mažėjo, tačiau išliko 54 proc. didesnė nei prieš metus. Tačiau mažmeninės kainos, sumažėjus kokybiškos vietinės produkcijos pasiūlai, toliau augo ir buvo vidutiniškai 43 proc. didesnės nei prieš metus tuo pačiu laikotarpiu, tačiau iki 20 proc. mažesnės nei 2008 metų II ketvirtį. Liepos mėnesį, morkų realizacijai tik prasidėjus, jų kaina vis dar buvo didesnė nei prieš metus: supirkimo – 21 proc., turguje – 25 proc., parduotuvėje – 39 proc.

2011 metais sausio–vasario mėnesiais morkos turguose kainavo apie 10 proc. brangiau negu parduotuvėse, kovą kainos susilygino ir vėlesniais mėnesiais beveik nesiskyrė.

Burokėliai. Dėl mažesnių atsargų nei įprasta, anksti pasibaigus atsargoms prekyniuose ūkiuose, 2011 metų I pusmetį burokėlių supirkimo kaina labai sparčiai augo ir balandį–birželį jie buvo net daugiau kaip 4 kartus, parduotuvėse – 2,7 karto, o turguose – apie 75 proc. brangesni nei prieš metus (4 pav.), brangiausi per pastaruosius ketverius metus. Nors liepos mėnesį burokėlių supirkimo kaina sumažėjo daugiau kaip 2 kartus, parduotuvėse – 27 proc., visgi kainos išliko didesnės nei prieš metus: supirkimo – 12 proc., turguose – 47 proc., o parduotuvėse – 2,6 karto.

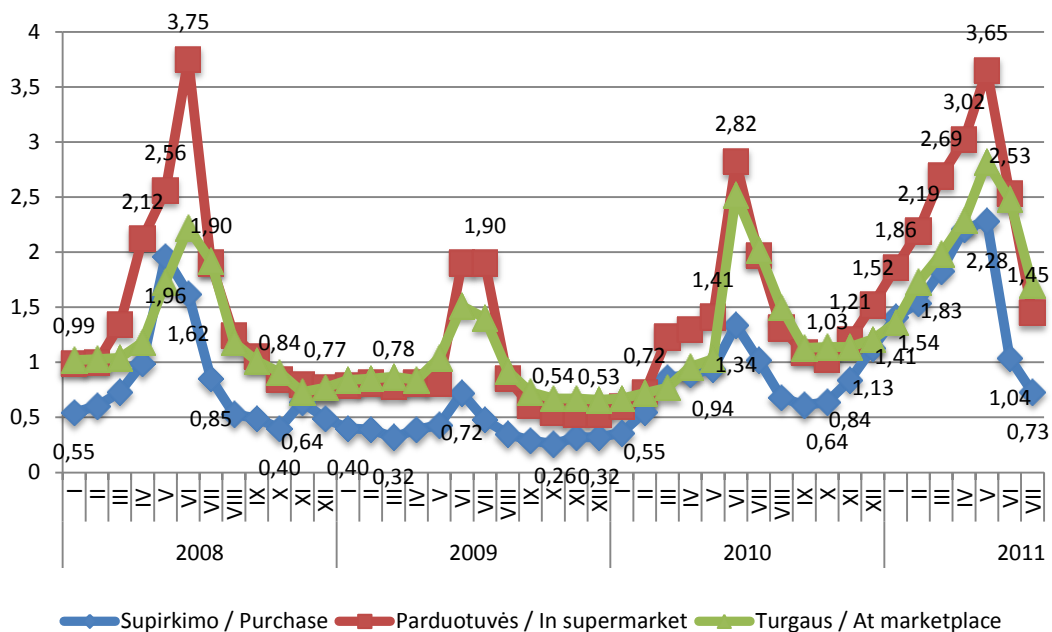
3 pav. Morkų supirkimo ir mažmeninės kainos 2008–2011 metais, Lt/kg [6; 7]
 Figure 3. Average purchase and retail prices of carrots in 2009–2011, Lt/kg

4 pav. Burokėlių supirkimo ir mažmeninės kainos 2008–2011 metais, Lt/kg [6; 7]
 Figure 4. Average purchase and retail prices of beetroots in 2009–2011, Lt/kg

2011 metų pradžioje burokėlių kainos turguose ir parduotuvėse skyrėsi nežymiai, vėlesniais mėnesiais prekybos centruose kaina kilo sparčiau ir balandį–gegužę turguje buvo apie 20 proc., o birželį net 40 proc. mažesnė.

Kopūstai. Kopūstų atsargos taip pat buvo mažesnės nei įprasta. 2011 metų sausio–gegužės mėnesiais kopūstai supirkti ir parduoti parduotuvėse daugiau kaip 2,4 karto brangiau nei prieš metus – brangiausiai per pastarųjų ketverių metų tą patį laikotarpį (5 pav.). Senojo derliaus atsargoms pasibaigus ir pradėjus nuimti gausų ankstyvųjų kopūstų derlių birželį–liepą kainos ėmė mažėti. Liepą kopūstai buvo supirkti 28 proc., turguose parduoti 16 proc., o parduotuvėse – 26 proc. pigiau nei prieš metus.

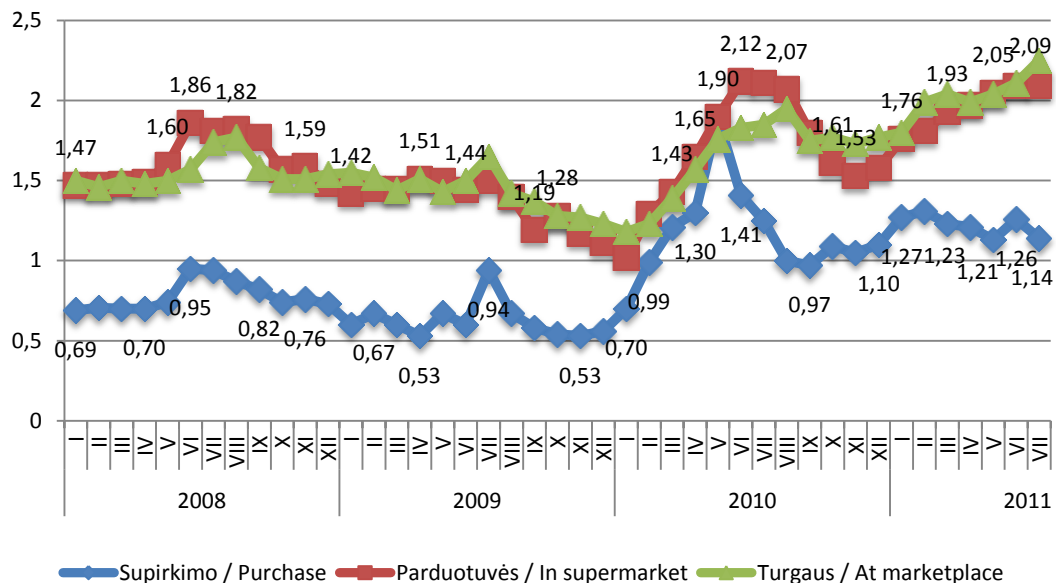

5 pav. Baltagūžių kopūstų supirkimo ir mažmeninės kainos 2008–2011 metais, Lt/kg [4; 6; 7]
Figure 5. Average purchase and retail prices of cabbages in 2009–2011, Lt/kg

2011 metais iki birželio kopūstai parduotuvėse brango sparčiau nei turguose, kainos skyrėsi apie 33 proc., tačiau birželį beveik susilygino, o liepą turguose buvo net 17 proc. didesnės.

Svogūnai. 2011 metų I ketvirtį svogūnai brango ir buvo supirkti 31 proc., parduoti parduotuvėse 47 proc., turguose 53 proc. brangiau nei prieš metus. Supirkimo kaina II ketvirtį kito nežymiai ir buvo 19 proc. mažesnė, o mažmeninė kaina, nebelikus vietinių augintojų svogūnų atsargų, didėjo ir turguje buvo 20 proc., parduotuvėse 5 proc. didesnė nei prieš metus tuo pačiu laikotarpiu (6 pav.) – didžiausia per pastarųjų ketverių metų tą patį laikotarpį. Liepą svogūnai supirkti 9 proc. pigiau, o mažmeninė kaina buvo 2010 metų liepos mėnesio lygio.

2011 metais svogūnų kaina turguose ir parduotuvėse skyrėsi vidutiniškai tik 4 proc.

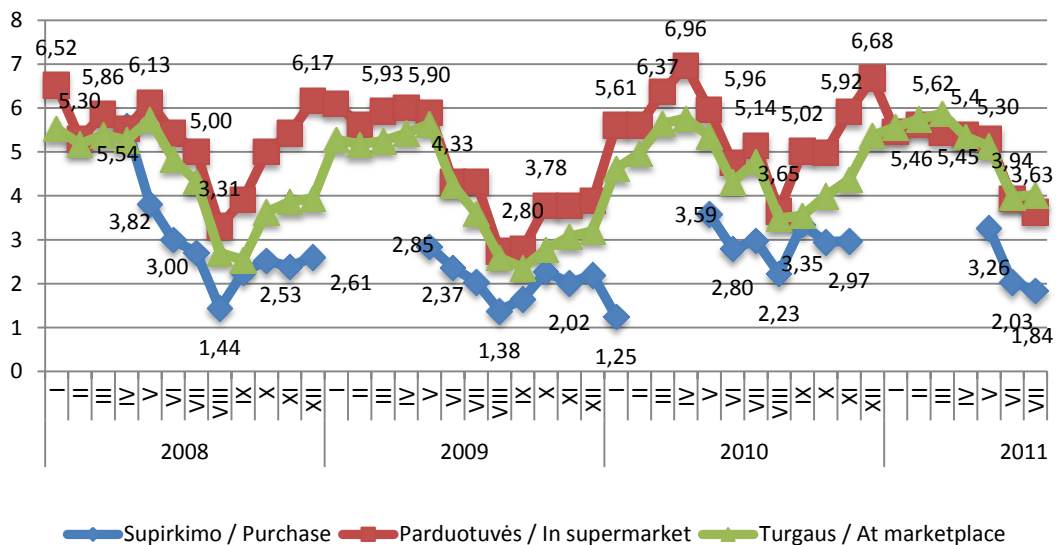

6 pav. Svogūnų supirkimo ir mažmeninės kainos 2008–2011 metais, Lt/kg [6; 7]
 Figure 6. Average purchase and retail prices of onions in 2009–2011, Lt/kg

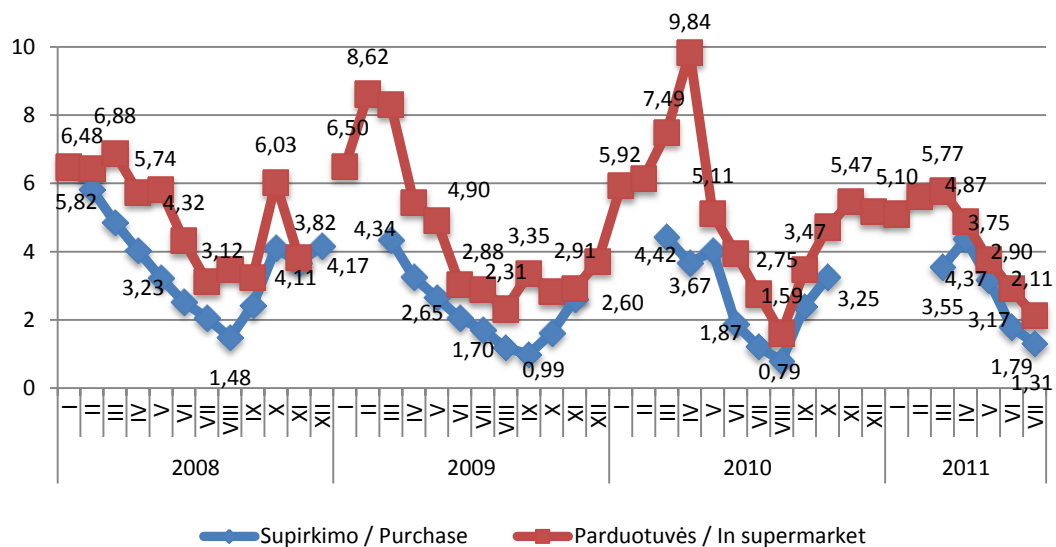
Pomidorai. 2011 metų pradžioje pomidorų kaina kito nežymiai (7 pav.). Prasidėjus lietuviškų pomidorų realizacijai gegužė–liepą jų kainos mažėjo ir liepą jie buvo supirkti 38 proc., turguose parduoti 16 proc., o parduotuvėse – 29 proc. pigiau nei prieš metus. 2011 metais pomidorų kainos turguose ir parduotuvėse nedaug tesiskyrė.

Agurkai. 2011 metų kovą, prasidėjus lietuviškų agurkų realizacijai, jų kainos mažėjo: kovą–gegužę supirkimo kainos buvo vidutiniškai 8 proc., mažmeninės 27 proc. mažesnės nei prieš metus tuo pačiu laikotarpiu (8 pav.). Mažėjančias kainas lėmė dėl šiltų orų gautas geras derlius. Tačiau birželį agurkų supirkimo kainos ypač krito – apie 56 proc., mažmeninės – 23 proc. ne tik dėl gausaus derliaus, bet ir dėl sumažėjusios paklausos, kai Vokietija paskelbė apie agurkuose rastus enterohemoraginės E. coli ligos sukėlėjus, o Rusija dėl to uždraudė į ją įvežti šviežių daržovių iš ES šalių. Liepos mėnesį agurkai dar pigo, bet buvo supirkti 8 proc. brangiau, nors parduoti mažmeninės prekybos centruose 23 proc. pigiau nei prieš metus.

Daržovių kainų Lietuvoje ir kitose šalyse palyginimas. 2011 metų liepos mėnesį lietuviški burokėliai buvo apie 46 proc. brangesni nei lenkiški, 25 proc. nei estiški, tačiau 11 proc. pigesni nei latviški ir 52 proc. nei rusiški (1 lentelė).

7 pav. Pomidorų supirkimo ir mažmeninės kainos 2008–2011 metais, Lt/kg [4; 6; 7]
 Figure 7. Average purchase and retail prices of tomatoes in 2009–2011, Lt/kg

8 pav. Agurkų supirkimo ir mažmeninės kainos 2008–2011 metais, Lt/kg [6; 7]
 Figure 8. Average purchase and retail prices of cucumbers in 2009–2011, Lt/kg

Dėl didelės naujojo derliaus kopūstų pasiūlos daugelyje šalių jie buvo pigesni nei prieš metus. Labiausiai kaina krito Lenkijoje – 65 proc. Lietuvos prekiniuose ūkiuose kopūstai liepą buvo 2,1 karto brangesni nei Lenkijos, tačiau 21 proc. pigesni nei Latvijos ir 46 proc. nei Estijos, 53 proc. nei Vokietijos prekiniuose ūkiuose. Rusijoje kopūstai 34 proc. brangesni nei prieš metus, o palyginti su Lietuva – 2,6 karto.

Svogūnų kaina Lietuvos ir Lenkijos prekiniuose ūkiuose beveik nesiskyrė. Lietuviški svogūnai buvo 6 proc. pigesni nei latviški ir 38 proc. – nei rusiški.

Kainų indeksai (2 lentelė) rodo, kad ES daržovės per metus atpigo vidutiniškai 2 proc. Dėl gana palankių daržovėms auginti klimatinių sąlygų daugelyje šalių nemaža pasiūla lėmė kainų mažėjimą. 2011 metų liepos mėnesį labiausiai kainos nukrito Vengrijoje – 17 proc., Latvijoje – 13 proc., Čekijoje – 12 proc. ir Lenkijoje – 11 proc.

Lietuvos rinkoje juntama didelė lenkiškų daržovių konkurencija, o šiemet toje šalyje prognozuojamas didesnis daržovių derlius, kuris, tikimasi, sudarys apie 4,3 mln. t – 50 tūkst. t daugiau.

Rusijoje daržovės liepą buvo net kelis kartus brangesnės nei Lietuvoje, tačiau prognozuojamas 13 mln. t derlius – 0,9 mln. t didesnis nei 2010 metais, todėl kainos turėtų mažėti.

Birželio mėnesį Vilniaus prekybos centruose morkos buvo vienos brangiausių, palyginti su kainomis kaimyninių šalių sostinėse: apie 60 proc. brangesnės nei Varšuvoje, 43 proc. nei Rygoje ir net 2,5 karto nei Taline.

Mažmeninė kopūstų kaina buvo 2 kartus didesnė nei ypač atpigusių kopūstų Varšuvoje, 30 proc. – nei Prahoje, tačiau iki 56 proc. mažesnė nei kitose šalyse.

1 lentelė / Table 1

Vidutinės daržovių pardavimo kainos Lietuvos ir kai kurių užsienio šalių ūkiuose
2010 ir 2011 metų liepos mėnesį, Lt/kg [1]
*Average farm prices of vegetables in Lithuania and selected foreign countries
in July 2010 and 2011, Lt/kg*

Metai / Year	Lietuva <i>Lithuania</i>	Latvija <i>Latvia</i>	Estija <i>Estonia</i>	Lenkija <i>Poland</i>	Vokietija <i>Germany</i>	Rusija <i>Russia</i>
Burokėliai / Beetroot						
2011	0,86	0,97	0,69	0,59		1,78
2010	0,64	0,96	1,04	–		1,09
Pokytis / Change, %	34	1	-34	–		63
Kopūstai / Cabbage						
2011	0,59	0,75	1,10	0,28	1,25	1,53
2010	0,90	0,98	1,26	0,79	1,33	1,14
Pokytis / Change, %	-34	-23	-13	-65	-6	34
Svogūnai / Onions						
2011	1,14	1,21	–	1,15	–	1,83
2010	1,25	1,43	–	1,32	–	1,27
Pokytis / Change, %	-9	-15	–	-13	–	44

2 lentelė / Table 2

Daržovių mažmeninių kainų pokyčiai
(2011 metų liepa, palyginti su 2010 metų liepa), proc. [2]
Change in EU retail prices (July 2011 compared to July 2010), per cent

Šalis / Country	Pokytis, proc. Change, %	Šalis / Country	Pokytis, proc. Change, %
ES / EU	-1,8	Portugalija / Portugal	-4,6
Estija / Estonia	4,4	Nyderlandai / Netherlands	-2,3
Latvija / Latvia	-12,6	Švedija / Sweden	-2,9
Slovakija / Slovakia	-8,0	Suomija / Finland	0,6
Čekija / Czech Republic	-11,6	Prancūzija / France	-2,0
Vengrija / Hungary	-17,4	Danija / Denmark	-3,7
Malta / Malta	5,7	Liuksemburgas / Luxembourg	-3,5
Lietuva / Lithuania	3,3	Graikija / Greece	6,8
Belgija / Belgium	-5	Austrija / Austria	0,1
Slovėnija / Slovenia	-10,9	Italija / Italy	-1,0
Lenkija / Poland	-11,2	Ispanija / Spain	-2,0
Vokietija / Germany	-5,2	Kipras / Cyprus	-2,6
Airija / Ireland	-3,5	Rumunija / Romania	8,4
Bulgarija / Bulgaria	-4,2	Jungtinė Karalystė / United Kingdom	4,7

3 lentelė / Table 3

Daržovių mažmeninės kainos kai kurių ES valstybių sostinėse
2011 metų birželio mėnesį, Lt/kg [1]
Retail prices of vegetables in the capital cities of selected EU countries in June 2011, Lt/kg

Daržovės Vegetables	Vilnius	Talinas	Ryga	Varšuva	Praha	Bratislava	Budapeštas	Amsterdamas	Berlynas	Helsinkis	Stokholmas
Morkos / Carrot	3,99	1,62	2,80	2,50	2,10	3,17	3,06	3,07	3,94	5,37	6,67
Kopūstai / Cabbage	2,96	3,37	-	1,47	2,27	3,33	2,88	3,88	4,80	3,99	6,67
Svogūnai / Onion	2,00	1,67	2,60	2,39	2,40	2,66	2,87	3,26	5,49	5,03	7,85
Pomidorai Tomatoes	3,99	9,78	9,83	4,08	-	4,52	5,60	5,92	-	7,56	-
Agurkai / Cucumbers	3,49	8,05	6,73	1,90	-	2,73	2,12	3,15	5,46	8,37	-

Svogūnai Vilniuje buvo vieni pigiausių, išskyrus Taliną, kur jie 17 proc. pigesni nei Vilniuje. Tačiau jie buvo 16 proc. pigesni nei Varšuvoje, 23 proc. nei Rygoje ir net daugiau kaip 2,5 karto pigesni nei Berlyne, Helsinkyje ir Stokholme.

Lietuviški pomidorai birželio mėnesį Vilniuje buvo pigiausi, 2 proc. pigesni nei Varšuvoje ir 12–59 proc. nei kitų šalių sostinėse.

Agurkų kaina vidutinė, Vilniaus parduotuvėse jie buvo 83 proc. brangesni nei Varšuvoje, tačiau 48 proc. pigesni nei Rygoje.

Užsienio prekyba daržovėmis. Užsienio prekybos daržovėmis apimtys 2011 metų sausio–liepos mėnesiais, palyginti su 2010-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, didėjo (4 lentelė). Iš viso daržovių įsivežta už 42 proc., o išvežta už 65 proc. didesnę sumą nei prieš metus, tačiau prekybos balansas išliko neigiamas – 33,2 mln. Lt. 66 proc. daržovių importuota iš Nyderlandų, 13 proc. – iš Lenkijos. Daržovių importas iš Lenkijos per metus padidėjo 9 proc., iš Nyderlandų – 56 proc. 82 proc. daržovių išvežta į Rusiją. Į šią šalį eksportuotų daržovių vertė 78 proc. didesnė nei prieš metus.

4 lentelė / Table 4

Daržovių eksportas ir importas 2010 ir 2011 metų sausio–liepos mėnesiais, tūkst. t [9]
Exports and imports of vegetables in January-June 2010 and 2011, thou t

Daržovės / Vegetables	Eksportas / Exports		Importas / Imports	
	2010	2011	2010	2011
Iš viso / Total	89,1	132,6	105,5	155,0
Iš jų / of which				
pomidorai / tomatoes	15,4	29,8	24,4	38,4
agurkai / cucumber	2,1	3,9	5,3	6,5
svogūnai / onion	5,0	9,5	13,5	15,1
morkos, burokėliai carrot, beetroot	11,7	12,9	12,2	16,6
kopūstai / cabbage	8,2	12,8	13,3	20,7

Šalies gyventojams vartoti per septynis 2011 metų mėnesius importuota 8,7 tūkst. t pomidorų, 3 tūkst. t agurkų, 6 tūkst. t svogūnų, tiek pat morkų ir burokėlių kartu bei 8,1 tūkst. t kopūstų. Pomidorų įsivežta 3 proc., agurkų 6 proc., svogūnų 29 proc. mažiau, o kopūstų 58 proc. daugiau nei prieš metus tuo pačiu laikotarpiu.

Daržovių produktų gamyba ir pardavimas. 2011 metais, palyginti su 2008-aisiais, daržovių produktų gamyba sumažėjusi 44–86 proc., daugiau pagaminta tik pomidorų kečupo ir kitų pomidorų padažų. Per metus įvairių gaminių iš daržovių gamyba kito nevienodai. Labiausiai išaugo džiovintų svogūnų – 54 proc., o nekoncentruotų pomidorų tyrių ir pastų gamyba sumažėjo 43 proc. Pomidorų sulčių, nekoncentruotų pomidorų tyrių ir pastų bei užšaldytų daržovių pagaminta ir parduota mažiausiai, o džiovintų svogūnų ir pomidorų kečupo bei kitų pomidorų padažų daugiausia per pastaruosius ketverius metus (5 lentelė).

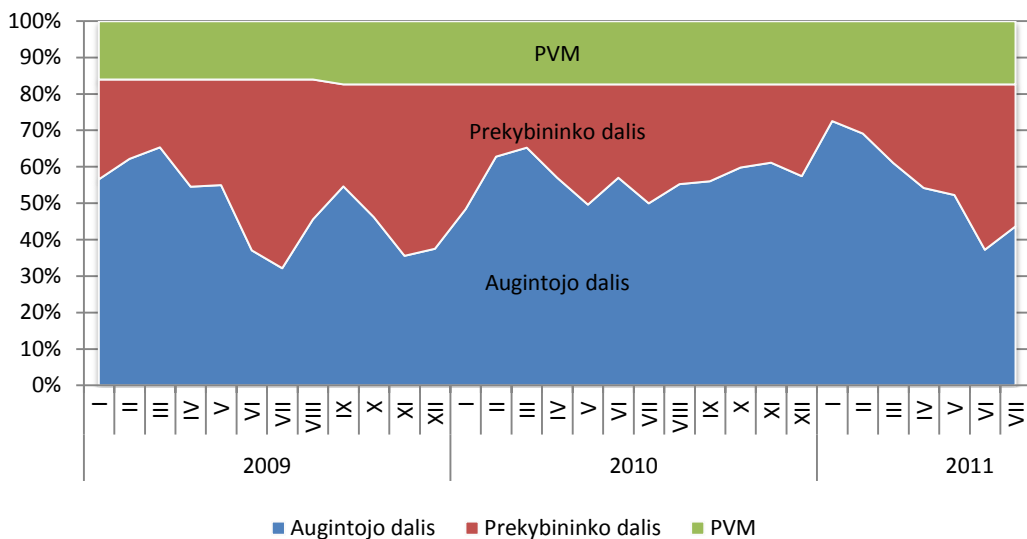
Daržovių produktų gamyba 2008–2011 metais [3]
Production of vegetable products in 2008–2011

Produktai / Products	2008	2009	2010	2011	2011, palyginti su compared to 2008, %
Pomidorų sultys, tūkst. l <i>Tomato juice, thou. l</i>	2699,6	1971,1	1643,5	1506,6	-44
Pomidorų kečupas ir kiti pomidorų padažai, tūkst. t / <i>Tomato ketchup and other tomato sauces, thou. t</i>	5,6	5,8	6,1	6,6	18
Nekoncentruotos pomidorų tyrės ir pastos, t <i>Tomato sauces and pastes non concentrated, t</i>	23,0	7,4	5,8	3,3	-86
Rauginti kopūstai, t / <i>Cabbages preserved, t</i>	876,2	520,7	297,3	344,8	-61
Užšaldytos daržovės ir jų mišiniai, t <i>Vegetables and mixtures, frozen, t</i>	286,5	262,7	156,1	143,6	-50
Džiovinti svogūnai, t / <i>Dried onions, t</i>	259,8	232,5	253,1	389,4	50

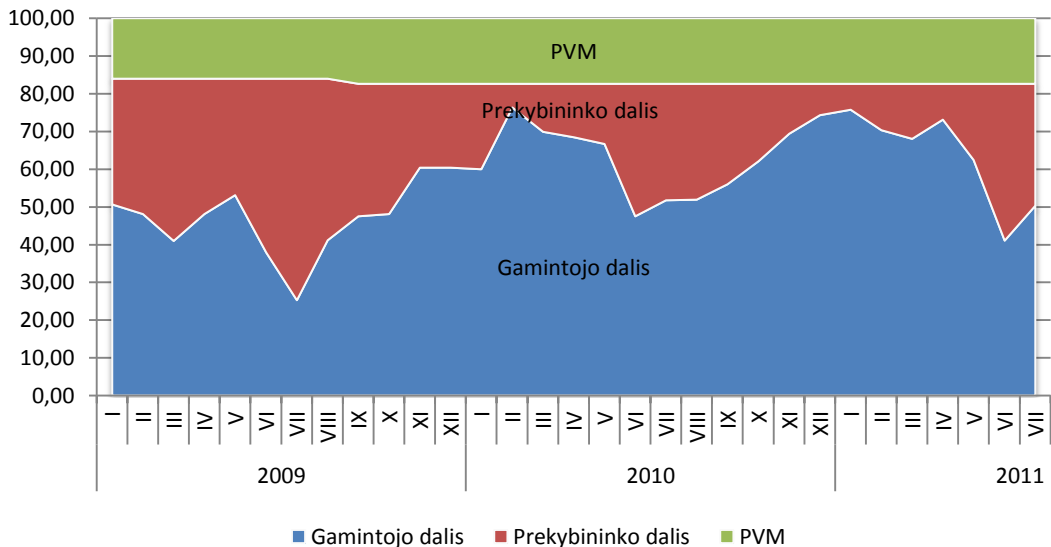
Lietuviško pomidorų kečupo ir kitų pomidorų padažų gamyba didėjo augant jų pardavimui užsienio rinkose, o šalyje šių produktų vartojimas pakito nežymiai. Pomidorų tyrės ir pastos realizuojamos tik Lietuvoje, o mažėjant vartojimui sparčiai mažėjo ir gamyba. Raugintų kopūstų gamyba orientuota į vidaus rinką, joje parduota apie 91 proc. produkcijos. Džiovintų svogūnų gamyba didėjo, kasmet didėjant jų pardavimui. Šalyje suvartojama 75 proc. sudžiovintų svogūnų. Pomidorų sulčių gamyba taip pat orientuota į Lietuvos rinką, čia parduodama 82 proc. pagamintų sulčių. Pomidorų sulčių pardavimui vidaus rinkoje per ketverius metus kritus 52 proc., jų pagaminama 44 proc. mažiau.

Daržovių produktų kainos taip pat kito skirtingai. Labiausiai pabrango rauginti kopūstai (66 proc.), pomidorų sultys buvo 4 proc. brangesnės nei prieš metus, džiovintų svogūnų, kaip ir pomidorų kečupo ir kitų pomidorų padažų, kaina išliko nepakitusi, o nekonzentruotos pomidorų tyrės ir pastos atpigo 19 proc., palyginti su 2010 metų I pusmečiu, tačiau tai vartojimo nepadidino.

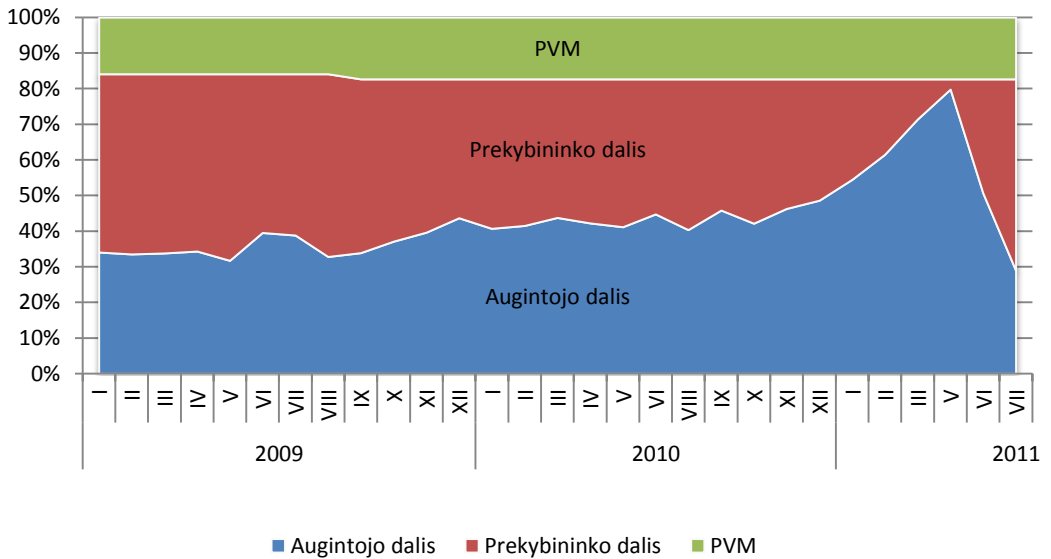
Daržovių mažmeninių kainų grandinės. Lietuvoje daržovių augintojai gauna didesniąją kainos dalį. 2010 metais daugelio daržovių mažmeninėms kainoms išaugus mažiau nei supirkimo, padidėjusi augintojo dalis 2011 metų pradžioje dar didėjo ir ūkininkai, išskyrus burokėlių augintojus, vidutiniškai gavo daugiau nei 70 proc. kainos. Vėlesniais mėnesiais, daržovių mažmeninėms kainoms didėjant, augintojų dalis mažėjo, tačiau liepos mėnesį svogūnų augintojams teko 55 proc., morkų – 44 proc., kopūstų – 50 proc. (9, 10 ir 11 pav.). Daugiausia keitėsi burokėlių kainos struktūra. Jiems sparčiai brangstant, ūkininkų gaunama dalis didėjo iki 80 proc. gegužės mėnesį, vėliau taip pat sparčiai sumažėjo ir liepą sudarė tik 29 proc. (12 pav.), nors vertine išraiška ūkininkai gavo didžiausią kainą per pastaruosius trejus metus.

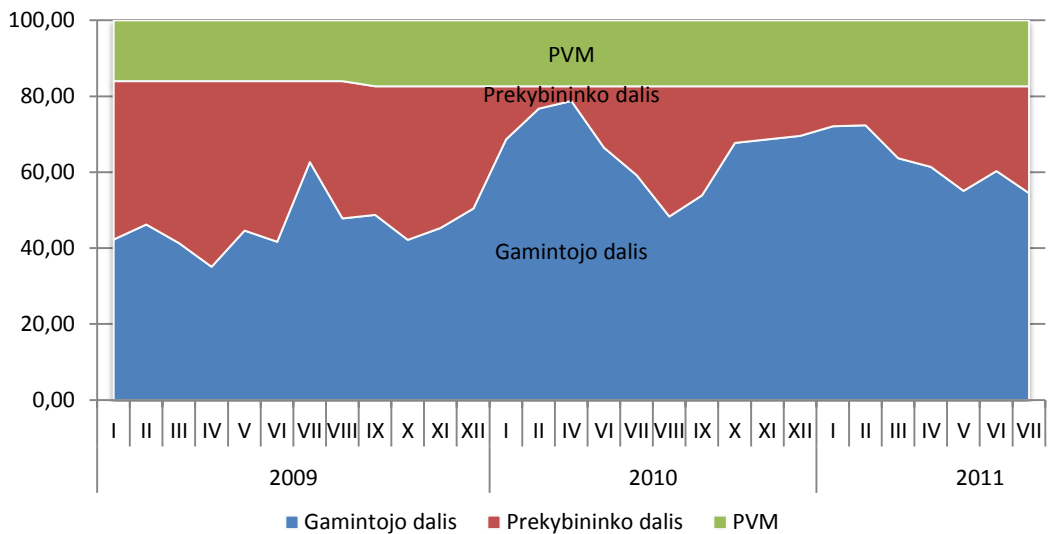
9 pav. Morkų mažmeninės kainos struktūra Lietuvoje 2009–2011 metais, proc. [6; 7]
 Figure 9. Structure of retail price of carrots in Lithuania in 2009–2011, %

10 pav. Kopūstų mažmeninės kainos struktūra Lietuvoje 2009–2011 metais, proc. [4; 7]
 Figure 10. Structure of retail price of cabbages in Lithuania in 2009–2011, %

11 pav. Burokėlių mažmeninės kainos struktūra Lietuvoje 2009–2011 metais, proc. [6; 7]
Figure 11. Structure of retail price of beetroots in Lithuania in 2009–2011, %

12 pav. Svogūnų mažmeninės kainos struktūra Lietuvoje 2009–2011 metais, proc. [6; 7]
Figure 12. Structure of retail price of onions in Lithuania in 2009–2011, %

IŠVADOS

1. Dėl mažesnių 2010 metų daržovių derliaus atsargų jų kainos 2011 metų pradžioje didėjo ir daugelio buvo didžiausios per pastaruosius ketverius metus. 2011 metai buvo palankūs daržovėms auginti, todėl ankstyvasis derlius gausnis: liepos mėnesį kopūstai buvo supirkti 28 proc., pomidorai 38 proc. pigiau, o kainos mažmeninės prekybos centruose 26 proc., agurkų 23 proc. mažesnės, svogūnų nepakitusios, nors supirkti 9 proc. pigiau. Tačiau morkos daugiau kaip 20 proc., burokėliai net 2,6 karto brangesni nei prieš metus.
2. 2011 metais daugelyje šalių didelė daržovių pasiūla lėmė kainų mažėjimą. Liepos mėnesį daržovės ES vidutiniškai buvo 2 proc. pigesnės nei prieš metus. Lietuvos prekiniuose ūkiuose užaugintos daržovės buvo 6–21 proc. pigesnės nei Latvijos prekiniuose ūkiuose, iki 2,6 karto – nei Rusijoje, tačiau iki 2 kartų brangesnės nei Lenkijoje. Birželio mėnesį Vilniaus prekybos centruose morkos buvo vienos brangiausių, agurkai ir kopūstai vidutinių kainų, o svogūnai vieni pigiausių, pomidorai pigiausi, palyginti su kainomis kaimyninių šalių sostinėse. Tačiau visos daržovės, išskyrus svogūnus ir pomidorus, buvo nuo 60 proc. iki 2 kartų brangesnės nei Varšuvoje.
3. Per metus įvairių daržovių produktų gamyba ir kainos kito nevienodai. Labiausiai padidėjo džiovintų svogūnų gamyba – 54 proc., o sumažėjo nekoncentruotų pomidorų tyrių ir pastų – 43 proc. Pomidorų sulčių, nekoncentruotų pomidorų tyrių ir pastų bei užšaldytų daržovių pagaminta ir parduota mažiausiai, o džiovintų svogūnų ir pomidorų kečupo bei kitų pomidorų padažų daugiausia per pastaruosius ketverius metus. Labiausiai pabrango konservuoti kopūstai– 66 proc., o nekoncentruotos pomidorų tyrės ir pastos atpigė 19 proc.

LITERATŪRA

1. *Bulvių, vaisių ir daržovių sektorius. Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema* [interaktyvus]. Vilnius: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras [žiūrėta 2011 m. rugsėjo 22 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.vic.lt/ris>>.
2. *Development in agricultural prices*. European commission. Directorate-general for agriculture and rural development [interaktyvus]. Brussels, D (2011) [žiūrėta 2011 m. rugsėjo 20 d.]. Prieiga per internetą: <http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/markets/foodprices/food02_2011_en.pdf>.
3. *Gaminių gamyba*. Statistikos departamento prie LRV išankstiniai duomenys.
4. *Pagrindinių maisto produktų ir degalų mažmeninės kainos* [interaktyvus]. Vilnius: Statistikos departamentas [žiūrėta 2011 m. rugsėjo 28 d.]. Prieiga per internetą: <<http://db1.stat.gov.lt/statbank/default.asp?w=1280>>.
5. *Vartotojų kainų indeksas (VKI) ir kainų pokyčiai* [interaktyvus]. Vilnius: Statistikos departamentas [žiūrėta 2011 m. rugsėjo 28 d.]. Prieiga per internetą: <<http://db1.stat.gov.lt/statbank/default.asp?w=1440>>.
6. *Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų turguose/parduotuvėse ataskaita*. Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacija [interaktyvus], [žiūrėta 2011 m. rugsėjo 20 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.zur.lt/index.php?2024132273>>.
7. *Žemės ūkio produkcijos supirkimas*. Vilnius: Statistikos departamentas.
8. *Žemės ūkis, miškininkystė*. Statistika (teminės lentelės) [interaktyvus]. Statistikos departamentas [žiūrėta 2010 m. rugsėjo 15 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.stat.gov.lt/lt/pages/view/?id=1234>>.
9. *ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė*.